

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних економічних відносин, управління і бізнесу
Кафедра зовнішньоекономічної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ У СВІТІ

Виконала: здобувач першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти групи _____ 4МЕВ
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародний
бізнес»

Шахвердієва М.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник : _____ Фомішина В.М.

(прізвище та ініціали)

Хмельницький 2024 року

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на тему «Дослідження сучасних тенденцій розвитку електронної комерції у світі» містить 73 сторінки, 4 таблиці, 12 рисунків. Перелік посилань нараховує 99 найменувань.

Метою дослідження є: дослідження сутності електронної торгівлі як сукупності економічних відносин між суб'єктами різних національних господарств із приводу обміну, розподілу та перерозподілу благ за допомогою використання комп'ютерних технологій як інструменту інформаційного обміну у світовій економіці.

Об'єктом дослідження є: електронна торгівля як сучасна форма організації міжнародної діяльності.

Предметом дослідження є: теоретико-методичні та практичні аспекти розвитку та сучасних тенденцій розвитку електронної комерції у світі.

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі **методи дослідження**: прогнозування розвитку електронної комерції у світі (у тому числі і в Україні), теоретичні (аналіз, систематизація, узагальнення), табличний, графічний. Було застосовано статистичні методи дослідження числових даних: вертикальний (структура показників) та горизонтальний (динаміка показників) аналіз.

Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при формуванні пропозицій щодо поліпшення умов ведення електронної комерції як для підприємств так і для споживачів в Україні.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути розвиток інноваційних форм електронної торгівлі та стратегія виходу на зовнішні ринки.

Ключові слова: електронна торгівля, електронна комерція, світова економіка, світова торгівля, комп'ютерні технології, інформаційні технології, електронна мережа, міжнародний ринок, всесвітня мережа Інтернет, онлайн-торгівля, онлайн-маркетплейси, онлайн-магазини.

ABSTRACT

The qualification work of the first (bachelor) level of higher education on the topic «Research of the current trends in the development of e-commerce in the world» contains 73 pages, 4 tables, 12 figures. The list of references includes 99 names.

The aim of the project is to study the essence of electronic commerce as a set of economic relations between subjects of different national economies regarding the exchange, distribution and redistribution of goods using computer technologies as a tool of information exchange in the world economy.

The research object is: electronic trade as a modern form of organization of international activity.

The subject of the study is theoretical, methodological and practical aspects of the development and modern trends of the development of electronic commerce in the world.

The project used the following **methods**: forecasting the development of e-commerce in the world (including in Ukraine), theoretical (analysis, classification, generalization), spreadsheet, graphic. Statistical methods of numerical data was used: vertical (structure indicators) and horizontal (dynamic performance) analysis.

Conclusions and recommendations of work can be concretely implemented in the formulation of proposals for improving the conditions of e-commerce for both enterprises and consumers in Ukraine.

The possible areas of further research can be the development of innovative forms of electronic commerce and the strategy of entering foreign markets.

Keywords: e-commerce, e-commerce, world economy, world trade, computer technology, information technology, electronic network, international market, worldwide Internet, online trade, online marketplaces, online stores.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ У СВІТІ	10
1.1. «Електронна комерція (бізнес)» як основне поняття «електронної економіки» або «цифрової економіки»	10
1.2. Роль електронної комерції у розвитку світової торгівлі та економіки	20
1.3. Характеристика сучасних світових тенденцій розвитку роздрібної торгівлі на основі електронної комерції	29
Висновки до розділу 1.....	43
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ТА СУЧАСНИХ ТРЕНДІВ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ТА В УКРАЇНІ	45
2.1. Аналіз іноземного досвіду, стану та тенденцій на ринку електронної комерції	45
2.2. Світові тренди у електронній комерції у 2023 році	52
2.3. Розвиток електронної комерції в Україні в умовах воєнних дій	61
Висновки до розділу 2.....	68
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74

ВСТУП

Актуальність теми. Новітня історія людства диктує нові умови здійснення бізнес-взаємин. Посилення конкуренції, глобалізація ринків, стрімкий науковий прогрес у сфері комунікацій та інформаційних технологій змушує підприємців до пошуку нових сучасних методів здійснення господарської діяльності. У цих умовах одним з найважливіших факторів забезпечення конкурентоспроможності фірми стає використання інструментарію електронної комерції. Активний розвиток інформаційних технологій, бурхливі трансформації у сфері Інтернет-технологій та стійке прагнення до комунікацій відкривають підприємствам нові можливості для здійснення економічної діяльності.

З кожним роком все більше підприємств звертаються до переваг електронної комерції, що дозволяє покращити показники прибутку, підвищити імідж в очах потенційних та ключових покупців і бізнес-партнерів, швидко вийти на нові, раніше не досяжні ринки.

Аналіз історичних засад розвитку електронної комерції у світі та в окремих регіонах дозволить виявити загальні тенденції її розвитку та екстраполювати їх на бізнес-реалії українських підприємств. Розвиток електронної комерції в минулому та тепер допоможе нівелювати існуючі ризики у цій сфері, скоротити час на впровадження основних механізмів з урахуванням минулого досвіду, більш ефективно застосовувати наявний інструментарій для підвищення ефективності діяльності окремого суб'єкта господарювання та країни загалом. Підприємці у всьому світі швидко відкривають для себе нові можливості Інтернет: швидкий доступ до ринку збуту, який є за обсягом найбільшим у світі, мінімізація витрат на здійснення господарської діяльності в Мережі, широкі можливості до використання маркетингових інструментів на новому, більш високому, рівні тощо. Отже, дослідження основних тенденцій розвитку електронного ринку, його тенденцій потребує більш ґрунтовного і глибокого аналізу.

Інтерес до питань електронної комерції та електронного бізнесу у своїй науковій діяльності виявляють такі закордонні вчені, як: Б. Буста, Е. Вілкас, К. Е. Кендалл, Є. В. МакКарті, Б. Р. Маршалл, Е. Мелз, К. Рігельсфорд, П. Стейнбарт, І. Шарп та інші; серед вітчизняних науковців це Ю. Багрин, А. Длигач, І. Дубинський, С. Ковальчук, І. Литовченко, М. Окландер, В. Пилипчук, Н. Писаренко, В. Полонець та багато інших. Глибокі дослідження щодо розвитку електронної комерції в Україні було зроблено Кудіної О. Ю. та Креденець О. В..

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження сутності електронної торгівлі як сукупності економічних відносин між суб'єктами різних національних господарств із приводу обміну, розподілу та перерозподілу благ за допомогою використання комп'ютерних технологій як інструменту інформаційного обміну у світовій економіці.

Із мети дослідження випливають такі **завдання**:

- визначити поняття «електронна комерція (бізнес)» та поняття «електронна економіка» або «цифрова економіка»;
- охарактеризувати роль електронної комерції у розвитку світової торгівлі та економіки;
- дослідити сучасні світові тенденції розвитку роздрібної торгівлі на основі електронної комерції;
- провести аналіз іноземного досвіду, стану та тенденцій на ринку електронної комерції;
- визначити світові тренди у електронній комерції у 2023 році;
- охарактеризувати розвиток електронної комерції в Україні в умовах воєнних дій.

Об'єктом дослідження даної роботи є електронна торгівля як сучасна форма організації міжнародної діяльності.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та практичні аспекти розвитку та сучасних тенденцій розвитку електронної комерції у світі.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й виконання

завдань у роботі використано низку загальнонаукових і спеціальних методів, а саме: методи індукції та дедукції – для розгляду понять «електронна комерція» та «цифрова економіка»; спостереження й узагальнення – для визначення місця України на світовому ринку електронної комерції; статистичний та графічний методи – для аналізу тенденцій розвитку електронної торгівлі в світі та Україні, причинно-наслідковий метод і метод експертної оцінки; методи системно-структурного аналізу.

Практична значущість. Висновки та рекомендації роботи можуть знайти конкретну реалізацію при формуванні пропозицій щодо поліпшення умов ведення електронної комерції як для підприємств так і для споживачів в Україні.

Апробація результатів роботи. Основні практичні результати дослідження доповідались на: XIX Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Професійне становлення молоді в умовах інтеграційного розвитку України» із тезами: «Розвиток електронної комерції в Україні в умовах воєнних дій».

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 73 сторінки тексту, 4 рисунки, 12 таблиць. Список джерел налічує 99 найменувань джерел.